

Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin

Plean Oidhreachta

2021-2025

Tá ríméad orm go bhfuil an tríú Plean Oidhreachta Contae do Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin, a chlúdóidh na blianta ó 2021 go 2025, le foilsiú. Sa phlean cúig bliana seo leagtar amach creat soiléir maidir leis an gcaoi a n-oibreoidh ár gComhairle lenár n-oidhreacht chultúrtha agus nádúrtha a chur chun cinn agus a chosaint ar fud an chontae. Ba mhaith liom buíochas a ghabháil le gach duine a raibh baint aige le comhchruthú an doiciméid seo. Leagtar amach sa phlean seo seacht réimse fócais a chabhróidh leis an gComhairle léargas a thabhairt ar an raon leathan d'oidhreacht chultúrtha agus nádúrtha atá ann timpeall an chontae, a spreagfaidh muid le nasc a dhéanamh leis na grúpaí agus na heagraíochtaí a bhfuil spéis acu i gcúrsaí oidhreachta agus a leagann amach an chaoi a ndéanfaimid ár dtuiscint ar ár láithreacha iontacha oidhreachta a mhéadú agus iad a cheiliúradh agus a chosaint, leis. Thar ceann Chomhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin, ba mhaith liom iarraidh ar gach duine a bheith páirteach sna gníomhartha atá leagtha amach anseo, agus fáilte a chur romhat do chuid léargas oidhreachta a roinnt linn agus muid ar fad ag cur le chéile leis an bplean seo a chur i bhfeidhm sna blianta amach romhainn.

An Clr. Lettie McCarthy

Cathaoirleach, Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin

Cuirim fáilte mhór roimh an bPlean Oidhreachta nua seo, a bheidh mar bhonn agus mar thaca ag comhar agus cruthaitheacht thar raon téamaí oidhreachta. Toradh ar phróiseas cuimsitheach rannpháirtíochta le go leor grúpaí, daoine aonair, eagraíochtaí agus coistí i gcaitheamh 2021 iad na 57 gníomh atá leagtha amach anseo. Gabhaim buíochas ó chroí le gach duine a chuir a gcuid ama, smaointe agus eolais leis an bpróiseas seo. Doiciméad beo, solúbtha é an plean cúig bliana, a bheidh in ann glacadh le hionchur leanúnach ón bpobal agus deiseanna a bheidh ag teacht chun cinn a thapú. Tá pleananna ann d'fhóram oidhreachta contae agus líonra oidhreachta contae, chomh maith le pleananna bliantúla forfheidhmithe agus meastóireacht leanúnach ar thorthaí. Thar aon ní eile, tá mé iontach sásta faoi na gníomhartha anseo arb aidhm leo spéis san oidhreacht a spreagadh i measc na n-óg agus foghlaim agus forbairt scileanna ar feadh an tsaoil a chumasú. Táim ag tnúth go mór le torthaí an phlean a fheiceáil as seo go ceann cúig bliana.

Therese Langan

Stiúrthóir na Rannóige Forbartha Pobail agus Cultúir, Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin

contents

Réamhrá	1
Ár bhfís.....	5
Ár 7 réimse fócais.....	6
Céard é an scéal?.....	7
Ár n-áit sa stair	9
Grá don am i láthair	11
Bealaí nua maireachtála.....	13
Guthanna na háite	15
Ar an taifead	17
Tús luath, fiosrach ar feadh an tsaoil.....	19
Na daoine a rinne a gcion ar son an phlean	21

Is é seo an tríú Plean Oidhreachta Contae do Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin agus tógann sé ar an obair a rinneadh roimhe seo mar thoradh ar bplean 2004-2008 agus plean 2013-2019.

Leis an bplean nua seo bunaítear creat le haghaidh bainistíocht agus cláreagrú comhordaithe oidhreachta as seo go ceann cúig bliana, a bheidh bunaithe ar:

- ▶ **Fís agus 7 Réimsí Fócais**
- ▶ **Aidhmeanna** – ar mian linn a bhaint amach
- ▶ **Bearta** – ar féidir linn a dhéanamh
- ▶ **Torthaí** – a mbeidh againn mar thoradh air

Céard is aidhm leis an bplean seo?

- Tabharfaidh sé treoir d'Oifig Oidhreachta Chomhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin agus do ghníomhaíochtaí trasrannacha sa Chomhairle Contae, gníomhaíochtaí oidhreachta san áireamh.
- Leagtar amach ann creat le haghaidh gníomhaíocht oidhreachta ar fud na n-earnálacha pobail, deonacha agus neamhrialtasacha agus le haghaidh gníomhaireachtaí stáit a bhfuil ról acu i gcúrsaí oidhreachta i nDún Laoghaire-Ráth an Dúin.

Cé air a bhfuil an plean seo dírithe?

- Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin ina iomláine; na daoine agus na pobail, na háiteanna a mheasann siadsan a bheith speisialta nó sainiúil agus timpeallachtaí na gcónaitheoirí go léir.

An chaoi ar chomhchruthaíomar an plean seo

Tar éis measúnú a dhéanamh ar chur i gcrích na bpleananna oidhreachta a bhí ag Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin roimhe seo, chuireamar tús le próiseas cuimsitheach rannpháirtíochta agus comhairliúcháin. Gabhaimid buíochas ó chroí leis an iliomad daoine a rinne a gcion féin ar son an phlean seo (féach lch. 21).

Meitheamh go hlúil	Rinneadh é a scagadh le haghaidh Measúnacht Chúí agus Measúnacht Straitéiseach Timpeallachta
13 Meán Fómhair	Cuireadh an Plean Deiridh faoi bhráid na Comhairle Contae ag an gcruinniú i mí Mheán Fómhair 2021

Bearta rannpháirtíochta agus comhairliúcháin in 2021

21 Eanáir	Tháinig Fóram Oidhreachta Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin le chéile le tabhairt faoin obair leis an bplean a ullmhú.
3 Feabhra	Eagraíodh Ceardlann den Fhóram Oidhreachta Contae leis an uailmhian straitéiseach a mheas
25 Feabhra	Seisiún Réamheolais agus ‘Ceistanna agus Freagraí’ ar líne i gcomhpháirtíocht leis an Líonra Rannpháirtíochta Pobail, agus cuireadh le clárú le haghaidh ceardlanna de chuid Common Purpose
8/9 Márta	<i>D’éascaigh Common Purpose ceardlanna ar líne le fíis agus réimsí fócais an phlean a chomhdhearadh</i>
25 Feabhra go 16 Aibreán	Cuireadh tús le comhairliúchán poiblí maidir le huailmhian agus ábhar an phlean trí thairseach comhairliúcháin ar líne Chomhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin
16 Aibreán go 21 Bealtaine	Rinneadh an plean a dhréachtú, réachtáladh comhairliúchán inmheánach agus tugadh cur i láthair do Chomhairleoirí agus don Choiste um Beartas Straitéiseach Pobail, Cultúir agus Folláine
21 Bealtaine go 11 Meitheamh	Tugadh cuireadh oscailte don phobal aiseolas a thabhairt ar an dréachtphlean tríd an tairseach comhairliúcháin ar líne
15 Meitheamh	D’fhaomh an Choiste um Beartas Straitéiseach Pobail, Cultúir agus Folláine an dréacht deiridh

An chaoi a gcuirfimid an plean seo chun feidhme

- Déanfar **an Fóram Oidhreachta Contae** a athbhunú le hionadaíocht phobail a chur san áireamh, chomh maith le hionchur ó shaineolaithe agus acadóirí, d’fhonn cur chun feidhme an phlean a stiúradh ar an mbealach is fearr.
- Ullmhófar **Plean Costáilte Cur chun Feidhme** gach bliain. Doiciméad beo, solúbtha a bheidh ann, a nuashonrófar go rialta le deiseanna, maoiniú agus éabhlóid chruthaitheach tionscadal a chur san áireamh.
- Ullmhófar **Tuarascáil Bhliantúil ar dhul chun cinn** bhearta an Phlean Oidhreachta.
- Déanfar monatóireacht agus measúnú ar **thionchar** bhearta an Phlean Oidhreachta agus déanfar athruithe ar chur chun feidhme an phlean más gá.
- Déanfar **meastóireacht** ag deireadh thréimhse an phlean ag féachaint le torthaí an phlean a chainníochtú.

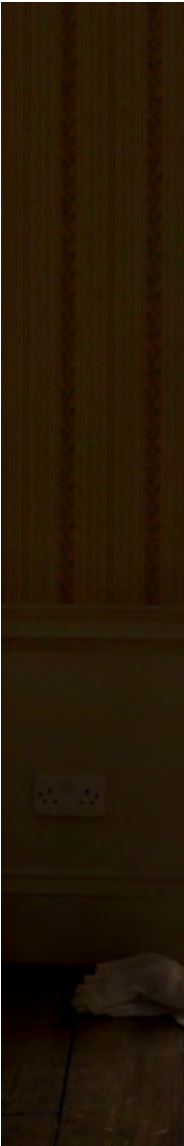
Plean Oidhreachta Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin i gcomhthéacs

An Comhthéacs Eorpach agus Náisiúnta

Tugtar sainmhíniú i gCoinbhinsiún Chomhairle na hEorpa maidir le Luach na hOidhreachta Cultúrtha don tSochaí (**Coinbhinsiún Faro, 2005**) ar an oidhreacht chultúrtha mar: “grúpa acmhainní a fuarthas mar oidhreacht ón am atá thart a shainníonn daoine, neamhspleách ar úinéireacht, mar léargas agus mar léiriú ar luachanna, creidimh, stór eolais agus traidisiúin a bhíonn ag athrú de shíor. Áirítear léi gach gné den timpeallacht atá ann mar thoradh ar an idirghníomhaíocht idir daoine agus áiteanna le himeacht ama.”

Tugtar sainmhíniú sna **hAchtanna Oidhreachta, 1995 agus 2018** ar an oidhreacht mar: séadchomharthaí, réada seandálaíochta, réada oidhreachta (amhail saothair ealaíne agus thionsclaíochta, cáipéisí agus taifid seanchais), oidhreacht ailtireachta, flóra, fána, gnáthóga fiadhúlra, tírdhreacha, muirdhreacha, báid bhriste, geolaíocht, páirceanna agus gairdíní oidhreachta agus uiscebhealaí intíre

Is í **Oidhreacht Éireann 2030** plean oidhreachta náisiúnta nua na hÉireann. Creat comhtháite luachanna, prionsabal agus tosaíochtaí straitéiseacha a bheidh ann, mar aon le gníomhartha a thabharfaidh treoir agus eolas don earnáil oidhreachta as seo go ceann deich mbliana.

Gabhann Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin uirthi féin glacadh le cur chuige comhtháite i leith na hoidhreachta agus bearta den Plean Oidhreachta Contae á ndéanamh. I gcás bearta a mbeidh fócas láidir acu ar an tseandálaíocht, cuir i gcás, caithfear aon bhuntáistí féideartha do líonraí bithéagsúlachta agus éiceolaíochta nó aon tionchair orthu a mheas chomh maith.

Leagfar amach i **bPlean Forbartha Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin, 2022-2028** cuspóirí beartais pleanála spásúla maidir le limistéir chaomhantais ailtireachta, struchtúir chosanta, foirgnimh dhúchasacha, troscán sráide stairiúil, oidhreacht seandálaíochta, gairdíní agus diméinte stairiúla, oidhreacht thionsclaíoch, oidhreacht chósta, cearta slí poiblí agus bealaí rochtana áineasa.

Is i **bPlean Corparáideach Chomhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin, 2020-2024** a leagtar amach na spriocanna don tréimhse sin. Tá roinnt cuspóirí ann a bhaineann le hoidhreacht nádúrtha, thógtha agus chultúrtha an Chontae a chosaint, a chaomhnú agus a fheabhsú.

Leagtar amach i **bPlean Gníomhaíochta Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin um an Athrú Aeráide, 2019-2024** gníomhartha maolaithe agus oiriúnaithe mar chuid den troid dhomhanda le teorainn a chur le héifeachtaí an athraithe aeráide agus le dul i dtaithí orthu.

Leagfar amach i **bPlean Gníomhaíochta Bithéagsúlachta Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin, 2021-2025** an chaoi a bhfaighimid tuiscint ar éagsúlacht na beatha plandúla agus ainmhíche i nDún Laoghaire-Ráth an Dúin agus an chaoi a rachaimid i gcomhar le chéile leis an éagsúlacht sin a bhainistiú, a chosaint agus a fheabhsú sna cúig bliana amach romhainn.

Díríonn an Plean Oidhreachta Contae seo ar oidhreacht chultúrtha agus nádúrtha.

Is éard is **Oidhreacht Chultúrtha** ann ná gach gné den timpeallacht atá ann mar thoradh ar an idirghníomhaíocht idir daoine agus áiteanna le himeacht ama. Áirítear léi **oidhreacht inláimhsithe** (fisiciúil), amhail foirgnimh, seandálaíocht, cáipéisí agus struchtúir, chomh maith le hoidhreacht **dholáimhsithe**, amhail ceol, teanga, ceardaíocht agus spórt.

Is éard is **Oidhreacht Nádúrtha** ann ná tírdhreach, muirdhreach agus páirceanna stairiúla, chomh maith le foirmíochtaí fisiciúla, bitheolaíochta agus geolaíochta.

Ár Bhfís

Plean do na daoine go léir atá ina gcónaí anseo

Tá an oidhreacht in aice láimhe agus is féidir le **gach duine** tairbhe a bhaint aisti

Tá go leor cineálacha éagsúla oidhreacht inár gcontae, agus glacaimid le **dearcthaí difriúla**

Tugaimid **cuireadh do chách** taitneamh a bhaint as an oidhreacht áitiúil

Acmhainn a thógáil ar fud na hearnála oidhreachta

Tacú le **cumhacht na ndaoine** – tacú leis an earnáil oidhreachta i nDún Laoghaire-Ráth an Dúin

Dul i gcomhar le go n-éireoidh leis – **comhoibriú** agus **nascadh**

Tionscnaimh faoi **stiúir an phobail/saineolaithe a chumasú**

Rudaí a bhfuil tábhacht leo a chosaint agus athruithe a bhainistiú go diongbháilte

Aire a thabhairt dá bhfuilimid ag iarraidh a thabhairt ar aghaidh don **chéad ghlúin eile**

A chinntiú go mbíonn gach faisnéis agus acmhainn is gá againn le haghaidh na **dea-bhainistíochta oidhreachta**

Gníomhú ar son na haeráide a chur san áireamh i ngach gné dár gcuid oibre

Ár 7 réimse fócais

Céard é an scéal?

An áit agus an chaoi a n-inseoidimid scéalta na háite seo

Ár n-áit sa stair

An chaoi a ndéanaimid cúram de rudaí a bhfuil tábhacht leo agus an chaoi a mbainistimid athruithe

Grá don am i láthair

Tuiscint a fháil ar a bhfuil ar leac an dorais againn, bealaí rochtana a chur ar fáil

Bealaí nua maireachtála

Dul in oiriúint d'fhírinní an 21ú haois agus gníomhú ar son na haeráide a chur san áireamh

Guthanna na háite

Na fuaimeanna ar leith a chloistear i nDún Laoghaire-Ráth an Dúin a cheiliúradh

Ar an taifead

An chaoi a gcoinneoidimid súil ar fhaisnéis agus oidhrecht dhoiciméadach agus an chaoi gcinnteoidimid rochtain éasca orthu. An chaoi a gcuimhneoidimid ar rudaí agus na rudaí a gcuimhneoidimid orthu

Tús luath, fiosrach ar feadh an tsaol

An ghluín nua a spreagadh, agus iad a choinneáil spreagtha

Ní rud socraithe, gan athrú é an t-am atá thart, is rud oscailte, gníomhach é

Cáitlín DeSilvey, Tíreolaí Cultúrtha

01 Céard é an scéal?

An áit agus an chaoi a n-inseoimid scéalta na háite seo

1.1

Cur chuige comhordaithe a ghlacadh ar fud an chontae i leith scéal na ndaoine agus na n-áiteanna a insint

Actions		Outcomes
1.1.1	Creath Léirmhíne a fhorbairt chun bonn a chur faoin áit agus faoin gcaoi a n-insimid scéalta an chontae agus chun treoir a thabhairt do thionscadail de chuid Chomhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin agus do thionscadail faoi stiúir an phobail. Ar chineálacha cur chuige digiteacha, cruthaitheacha, treoraithe a leagfar an bhéim, amháil podchraoltaí, conairí amuigh faoin aer (idir shealadach agus bhuan), an léirmhíne atá ann cheana a fheabhsú, príomhdhearthaí a cheiliúradh agus suíomh gnéithe oidhreachta agus rochtain orthu a fheabhsú trí chomhfhorbairt áite agus treoshuíomh.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Cur chuige struchtúrtha i leith deiseanna oidhreachta ar fud an chontae. Bonn fianaise faoi chláir, ainmniú áiteanna agus réimsí fócais. ✓ Léargais do na daoine a bhfuil cónaí orthu anseo, agus eispéiris speisialta dár gcuid cuairteoirí. Scéalta nua tagtha chun solais, guthanna nua cloiste, dearchtaí nua ar ár stair.
1.1.2	Stór acmhainní téacs/íomhá digítí a fhorbairt bunaithe ar théamaí an Chreat Léirmhíne.	
1.1.3	Taighde agus forbairt a dhéanamh ar thionscnaimh chun ardán a thabhairt do scéalta gan insint , ach tuiscint a léiriú ag an am céanna don iliomad cineálacha oidhreachta agus dearchtaí éagsúla atá ann i nDún Laoghaire-Ráth an Dúin.	

1.2 Léarscáiliú spreagúil

Actions		Outcomes
1.2.1	Bunús teangeolaíoch agus stairiúil logainmneacha a thaifeadadh agus a chomhroinnt, lena n-áirítear gnéithe sráide, páirce, tírdhreacha, uisce agus muirdhreacha, agus a chinntiú go mbíonn logainmneacha nua ag teacht leis an gcomhthéacs agus go mbíonn na comharthaí cruinn.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Suntas a chur sa chiall le logainmneacha, logainmneacha nua ag teacht leis an gcomhthéacs.
1.2.2	Sraith léarscáileanna fionnachtana cruthaitheacha a fhorbairt, i bhformáid inrochtana dhigiteach/chlóite, le fócas ar leith ar iompar poiblí, taisteal gníomhach agus dearadh uilíoch. Úsáid a bhaint as teicnící cruthaitheacha tarraingteacha , amhail léaráidí, cluichiú agus StoryMaps bunaithe ar an ngréasán.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Acmhainní tionscnaimh agus foghlama atá dírithe ar an spriocphobal

1.3 Forbairt na spriocphobal

Actions		Outcomes
1.3.1	Leanúint ar aghaidh ag cur le cláir bhliantúla na dturas oidhreachta faoi threoir sa gheimhreadh, san earrach agus sa samhradh. Glacadh le háirithintí scoile/grúpa agus na cláir a nascadh le seachtainí/laethanta a bhfuil téama náisiúnta ag baint leo, nuair is cuí.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Cláir oidhreachta inrochtana atá ionchuimsitheach agus a mheallann spriocphobal leathan.
1.3.2	Pleananna Léirmhínte agus Cumarsáide Theach Mharlaí, Theach Chábán tSíle agus Charraig Mhaighin/Dhíog na Páile (2020) a chur chun feidhme.	
1.3.3	Taighde a dhéanamh ar na spriocphobail atá ann faoi láthair agus tuilleadh clár a fhorbairt d'fhonn réimse leathan daoine a mhealladh isteach , agus ról na hoidhreachta sa chómhuintearas agus sa phobal a admháil ag an am céanna.	

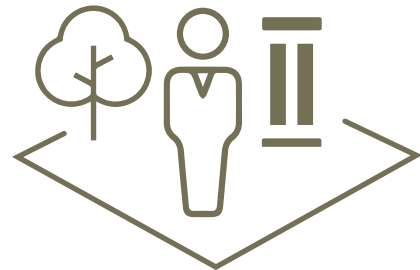
02 Ár n-áit sa stair

An chaoi a ndéanaimid cúram de rudaí a bhfuil tábhacht leo agus an chaoi a mbainistímid athruithe

2.1

Láithreacha, foirgnimh agus séadchomharthaí stairiúla **faoi chosaint agus fáil orthu** i nDún Laoghaire-Ráth an Dúin

Bearta		Torthaí
2.1.1	Na pleananna caomhnaithe atá ann cheana maidir le hOileáin Dheilginse agus Caisleán Charraig Mhaighin a chur chun feidhme, agus pleananna caomhnaithe a chur chun cinn maidir leis na túir Martello atá faoi úinéireacht Chomhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin agus reiligi stairiúla.	✓ Bonn láidir a chur faoi foirgnimh, láithreacha agus áiteanna stairiúla ó thaobh cinnteoireachta, bainistíochta agus rochtana de.
2.1.2	Measúnuithe a dhéanamh ar bhail foirgneamh/struchtúr faoi úinéireacht na Comhairle atá ar Thaifead na Struchtúr Cosanta. Clár cothabhála a chur ar bun maidir le gach struchtúr i gcomhréir leis an treoir chuí. Coimeádaíocht, rochtain agus úsáid chuí a chumasú.	✓ Cosaint agus rochtain níos fearr ar stair ársa na n-ardtailte agus Shléibhte Bhaile Átha Cliath.
2.1.3	Seandálaí pobail a thabhairt isteach chun Conair Sheandálaíochta Shléibhte Bhaile Átha Cliath a chur chun cinn de réir Phlean Straitéiseach Chomhpháirtíocht Shléibhte Bhaile Átha Cliath, 2020 - 2025.	

2.2

Aitheantas a thabhairt do ról tábhachtach na hoidhreachta in eispéireas pearsanta daoine ar áit

Bearta		Torthaí
2.2.1	An Léarscáiliú ar Charachtar Stairiúil Tírdhreach Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin a nuashonrú agus a leathnú, agus sainaitheint a dhéanamh ar iarsmaí ón am atá thart atá infheicthe agus ceangailte i dtírdhreacha comhaimseartha uirbeacha, pearuirbeacha agus tuaithe.	✓ Aitheantas agus léarscáiliú ar an dearadh uirbeach stairiúil, ar tírdhreacha seandálaíochta agus ar bhealaí stairiúla.
2.2.2	Faisnéis oidhreachta a chur san áireamh i ngach plean spásúlachta iomchuí de chuid Chomhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin . Deiseanna a aithint go réamhghníomhach chun struchtúir atá ann cheana a athúsáid go hoiriúnaitheach. Leas a bhaint as buntáistí oidhreachta i gceantair nuafhorbartha d'fhonn cumasú do phobail nua nasc a dhéanamh le doimhneacht a dtírdhreacha ó thaobh ama agus staire de.	✓ Na naisc idir daoine agus áit, an bhraistint chómhuintearais agus folláine an duine aonair neartaithe.
2.2.3	An staidéar féidearthachta ar thionscadail ar na cosáin stairiúla a léarscáiliú agus tacú leis; maisbhealaí, bealaí airm, ascaillí deartha, siúlóidí caorach agus naisc do choisithe tríd an gcreatlach uirbeach, chuig an gcósta agus isteach sna sléibhte.	

03 Grá don am i láthair

Tuiscint a fháil ar a bhfuil ar leac an dorais againn, bealaí rochtana a chur ar fáil

3.1

An earnáil oidhreachta áitiúla a thógáil agus tacú le rannpháirtíocht ghníomhach san oidhreacht

Bearta		Torthaí
3.1.1	Cur le líon na dtionscnamh rannpháirtíochta i nDún Laoghaire-Ráth an Dúin chun rannpháirtíocht ghníomhach san oidhreacht a fhorbairt (m.sh. séadchomhartha a thógáil faoi chúram, cosán a thógáil faoi chúram, scéimeanna “cairde”).	<p>✓ Earnáil oidhreachta phobail atá gníomhach, tacaíthe agus nasctha, a dhéanann obair thábhachtach chun oidhreacht áitiúil a dhoiciméadú agus a cheiliúradh.</p>
3.1.2	Tacaíocht a thabhairt do thionscnaimh faoi stiúir an phobail arb aidhm leo fordail agus léarscáileanna a dhéanamh de ghnéithe oidhreachta sa sráid-dreach agus sa tírdhreach.	
3.1.3	Tacú le gníomhaíocht oidhreachta sa chontae agus í a chur chun cinn trí scéim bhliantúil um dheontais oidhreachta phobail a chur ar fáil, comhairle a thabhairt ar dheiseanna maoinithe náisiúnta agus cumasú d’fhorbairt scileanna, oiliúint, printíseacht agus líonrú ar fud na hearnála oidhreachta.	<p>✓ Bealaí ionchuimsitheacha chun cumasú do dhaoine taitneamh a bhaint as foghlaim faoina n-oidhreacht áitiúil agus páirt a ghlacadh i gcúrsaí oidhreachta.</p>

3.2

Comhoibriú le **taitneamhachtaí do chuartheoirí atá seanbhunaithe** chun spriocphobail áitiúla a chruthú

Bearta		Torthaí
3.2.1	Tacú le Caisleán agus Ionad Oidhreachta Dheilginse agus é a chur chun cinn agus a fhorbairt mar phríomheispéireas do chuartheoirí sa chontae agus breathnú ar na féidearthachtaí atá ann chun eispéiris satailíte a fhorbairt.	 Eispéiris nasctha do chuartheoirí ar fud an chontae, rud lena gcumasófar iniúchadh leanúnach ar an gcaidreamh idir daoine agus áit.
3.2.2	Rannpháirtíocht áitiúil i bpríomheispéiris oidhreachta do chuartheoirí a chur chun cinn ar fud an chontae, lena n-áirítear an Músaem Muirí Náisiúnta, Túr an tSeoighigh agus Músaem agus Eastát Airfield.	

3.3

Iniúchadh a dhéanamh ar na féidearthachtaí atá ann maidir le **moil nua oidhreachta**

Bearta		Torthaí
3.3.1	Iniúchadh a dhéanamh ar dheiseanna chun moil nua oidhreachta a phiolótú trí fhoirgnimh, spásanna agus nóid iompair phoiblí a chur in oiriúint d'úsáidí nua. Gan a bheith ag iarraidh barraíocht a dhéanamh ar dtús, ceangailte le riachtanais áitiúla agus curtha in oiriúint dóibh mar chuid de Chomharsanacht 10 Nóiméad. Breathnú ar na deiseanna le cur leo le himeacht ama	 Moil phiolótacha oidhreachta, áit ar féidir le pobail agus cuairteoirí teacht i dteagmháil leis an oidhreacht áitiúil.
3.3.2	Sainaithint a dhéanamh ar bhealaí agus suíomhanna oiriúnacha ar fud an chontae chun Dún Laoghaire-Ráth an Dúin a cheiliúradh mar áit teachta agus imeachta atá ann leis na cianta, lena n-áirítear an oidhreacht shuntasach mhuirí agus iompair a bhaineann le Cuan Dhún Laoghaire , i gcomhréir le Plean Bainistíochta Oidhreachta Chuan Dhún Laoghaire, cuanta eile i nDún Laoghaire-Ráth an Dúin agus comhthéacs foriomlán Bhithsféar UNESCO Bhá Bhaile Átha Cliath .	

04 Bealaí nua maireachtála

Dul in oiriúint d'fhírinní an 21ú haois agus gníomhú ar son na haeráide a chur san áireamh

4.1

Bunachar fianaise a bhunú agus **gníomhartha ar son an athraithe aeráide** a chur san áireamh in oibríochtaí oidhreachta

Bearta		Torthaí
4.1.1	Measúnuithe riosca ó thaobh an athraithe aeráide de a dhéanamh ar oidhreacht seandálaíochta agus ailtireachta atá faoi bhainistíocht Chomhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin chun an bhonnlíne a leagan maidir le suíomhanna oidhreachta atá i mbaol agus chun bonn straitéiseach a chur faoi chothabháil, cobhsaíocht agus cinnteoireacht, agus fianaise ón tionscadal athraithe aeráide agus oidhreachta cósta, CHERISH, a chur sa mheá chomh maith.	 Bonnlíne leagtha d'fhonn maolú an athraithe aeráide agus cinnteoireacht oiriúnaitheach a chumasú. Cur chun feidhme Pleananna Oidhreachta, Bithéagsúlachta agus Gníomhaithe ar son na hAeráide comhtháite.
4.1.2	Comhoibriú ar chur chun feidhme Phlean Bithéagsúlachta Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin, 2021 – 2025, Phlean Gníomhaíochta Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin um an Athrú Aeráide, 2019 – 2024 (an chuid a bhaineann le réitigh bunaithe ar nádúr go háirithe), agus Straitéis Crann agus Foraoiseachta Uirbí Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin, 2022 – 2031 .	
4.1.3	Comhoibriú ar imeachtaí do Sheachtain Bhaile Átha Cliath um Gníomhú ar son na hAeráide agus a bheith páirteach sa Líonra Oidhreachta Aeráide .	

4.2

Tionscnaimh oidhreachta chun tacú le **hathrú dearfach cultúir** agus athléimneacht

Bearta		Torthaí
4.2.1	Cleachtóirí cruthaitheachta/dearaidh a thabhairt isteach i dtionscadail oidhreachta chun tacú le hathrú dearfach cultúir ar bhealaí cruthaitheacha, tarraingteacha.	<p>✓ Tionscnaimh chomhoibríocha, chruthaitheacha atá ar aon dul le haidhmeanna idirnáisiúnta, náisiúnta, áitiúla agus pobail ó thaobh gníomhú ar son na haeráide de.</p>
4.2.2	Sainaitint a dhéanamh ar dheiseanna a d'fhéadfadh Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin a thapú faoi chlár Eorpacha atá ag teacht chun cinn m.sh. New European Bauhaus, a dhéanann dearadh, inbhuanaitheacht agus inrochtaineacht a fhí ina chéile le héascaíocht a dhéanamh ar an mbunathrú comhoibríoch, ildisciplíneach ó thaobh sochaí de a bheidh ag teastáil leis an gComhaontú Glas don Eoraip a chur i gcrích.	
4.2.3	Leas a bhaint as Mol Eolais na nOifigí Réigiúnacha um Gníomhú ar son na hAeráide (CARO) le haghaidh uirlisí, acmhainní, taighde, cás-staidéar, oiliúna, imeachtaí agus comhroinnt smaointe, agus a chinntiú go mbíonn aschur uile na hOifige Oidhreachta ina chuid den gheilleagar ciorclach .	

4.3

Cur ar chumas pobal rochtain a fháil ar oidhreacht in **áiteanna dlútha, ceangailte**

Bearta		Torthaí
4.3.1	Sainaitint a dhéanamh ar bhailte agus sráidbhailte a bheadh oiriúnach do chineálacha cur chuige comhoibrítheacha i leith caomhnú na timpeallachta tógtha stairiúla , amhail Tionscnamh na Seiceála Sláinte Comhoibrithí do Lár agus Bailte Stairiúla.	<p>✓ Rochtain éasca ar oidhreacht nádúrtha agus thógtha sa cheantar áitiúil, a fhágann go mbíonn daoine nua á mealladh isteach.</p>
4.3.2	Iniúchadh a dhéanamh ar na féidearthachtaí maidir le tionscnaimh oidhreachta atá bunaithe ar tháirgeadh agus sealgaireacht bia áitiúil agus inbhuanaithe, agus úsáidí traidisiúnta chrainn agus plandaí na háite .	

05 Guthanna na háite

Na fuaimeanna ar leith a chloistear i nDún Laoghaire-Ráth an Dúin a cheiliúradh

5.1

Ceiliúradh a dhéanamh ar **fhocail agus ceol** na háite seo agus ar a bhfréamhacha sa tírdhreach agus sa mhuidhreach, sa bhithéagsúlacht, sa gheo-éagsúlacht agus sa chreatlach uirbeach stairiúil

Bearta		Torthaí
5.1.1	Tógáil ar an traidisiún atá ann i nDún Laoghaire-Ráth an Dúin chun focal agus áit a fhí ina chéile . Leanúint ar aghaidh ag cur feabhas ar chláir agus ar chonairí atá dírithe ar na scríbhneoirí is mó clú de bhunadh an cheantair, lena n-áirítear Comóradh Céad Bliain Uiliséas in 2022, mar aon le scríbhneoirí eile nach bhfuil an oiread sin clú orthu agus a bhfuil baint láidir acu leis an gceantar a chur i lár an aonaigh.	 Naisc láidre idir focail, ceol agus áit i nDún Laoghaire-Ráth an Dúin.
5.1.2	Tacú le scríbhneoirí comhaimseartha naisc nua a chruthú idir focal agus áit.	
5.1.3	Sainaitint a dhéanamh ar dheiseanna chun ceoltóirí áitiúla mór le rá a cheiliúradh, bealaí chun taitneamh a bhaint as ceol beo i láithreacha oidhreacht , agus amhráin áitiúla na farraige, na mbruachbhailte agus na sléibhte a chaomhnú.	

5.2

Ceiliúradh a dhéanamh ar **na teangacha** a labhraítear sa lá atá inniu ann agus a labhraítí san am atá thart san áit seo, chomh maith leis an mbéaloideas gaolmhar, seanchas na háite agus deiseanna foghlama

Bearta		Torthaí
5.2.1	Tacú le tionscnaimh chun oidhreacht agus úsáid chomhaimseartha na Gaeilge i nDún Laoghaire-Ráth an Dúin a iniúchadh agus teagmháil ghníomhach a dhéanamh le grúpaí agus eagraíochtaí áitiúla Gaeilge chun an Ghaeilge a fhí isteach i gcur chun feidhme an phlean oidhreachta.	Clár agus tionscnaimh a ghlacann le héagsúlacht teangacha an chontae, san am atá thart agus san am i láthair.
5.2.2	Raon na dteangacha a labhraítear i nDún Laoghaire-Ráth an Dúin a chur san áireamh i dtionscnaimh oidhreachta, agus fairsinge na hoidhreachta teangacha sa chontae a admháil.	
5.2.3	Deiseanna a thapú chun focail nó nathanna cainte áitiúla a úsáid i gcláir, ar focail nó nathanna iad atá imithe as caint an lae inniu ach a bhain le ceirdeanna/feirmeoireacht, obair ar muir nó a tháinig ó fhoinsí eile – agus breathnú ar an tionchar a bhí acu sin ar logainmneacha, béaloideas agus seanchas Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin.	

5.3

Béaloideas an chontae a thaifeadadh, a choimeád agus a chomhroinnt

Bearta		Torthaí
5.3.1	Clár staire béil a fhorbairt chun guthanna agus cuimhní daoine as Dún Laoghaire-Ráth an Dúin a ghabháil ar fud an cheantair de réir Threoir Líonra Staire Béil na hÉireann.	Cur chuige córasach agus comhoibritheach a ghlacadh maidir le stair bhéil na háite seo a thaifeadadh agus a chomhroinnt.
5.3.2	Iniúchadh a dhéanamh ar dheiseanna féideartha chun comhoibriú le Bailiúchán Náisiúnta Béaloidis an Coláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath.	
5.3.3	Teicnící StoryMap, atá bunaithe ar an ngréasán, a úsáid chun stór digiteach staire béil a fhorbairt don chontae.	

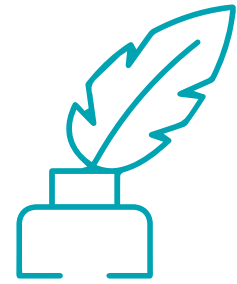
06 Ar an taifead

An chaoi a gcoinneoidimid súil ar fhaisnéis agus oidhreacht dhoiciméadach agus an chaoi gcinnteoidimid rochtain éasca orthu. An chaoi a gcuimhneoidimid ar rudaí agus na rudaí a gcuimhneoidimid orthu

6.1

Cur chuige cuimsitheach i leith **oidhreacht dhoiciméadach** a chatalógú agus rochtain uirthi a chumasú

Bearta		Torthaí
6.1.1	Acmhainní a chur ar fáil i dtaca le catalógú agus stóráil oidhreacht dhoiciméadach Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin (cartlanna, bailiúcháin agus taifid), agus aitheantas a thabhairt do ról tábhachtach na hoidhreachta doiciméadaí sa taighde agus sa stair phoiblí. Rochtain fhisiciúil agus dhigiteach ar an inneachar agus coimeádaíocht a chumasú i gcomhair taispeántas	✓ Rochtain éasca ag an bpobal ar an oidhreacht dhoiciméadach atá faoi chúram Chomhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin.
6.1.2	Iniúchadh a dhéanamh ar na féidearthachtaí i ndáil le cartlann dhigiteach phobail , i gcomhar le Líonra Cartlann Pobail na hÉireann, agus treoir a thabhairt do chaomhnóirí cartlann príobháideach.	✓ Tacaíocht do chaomhnóirí na hoidhreachta doiciméadaí pobail.
6.1.3	Íomhánna an athraithe a chur i dtoll a chéile; iniúchadh a dhéanamh ar ról eolaíocht na saoránach / na bainistíochta forbartha san obair chun íomhánna a ghabháil de thírdhreacha a bhíonn ag athrú.	

6.2

Treoir agus cur chuige soiléir maidir le **comóradh** foirmiúil a dhéanamh ar dhaoine agus imeachtaí, agus **cuimhneamh** eiticiúil

Bearta		Torthaí
6.2.1	Iniúchadh a dhéanamh ar raon, ábhar agus cineál na gcuimhneachán cathartha a dhéanann Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin.	<p>✓ Cur chuige comhtháite, cothrom le dáta i leith na rudaí a gcuimhnímid orthu agus na caoi a ndéanaimid amhlaidh.</p> <p>✓ Tacaíocht do dhaoine atá ag lorg naisc theaghlaigh leis an gcontae.</p>
6.2.2	Beartas Cuimhneachán Chomhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin a nuashonrú, agus torthaí an iniúchta agus an méid a foghlaimíodh ó Dheich mBliana na gCuimhneachán a chur san áireamh san obair sin.	
6.2.3	Tacú le seirbhís ginealais áitiúil agus breathnú ar na féidearthachtaí a bheadh ann do thionscnaimh don diaspóra maidir le Cuan Dhún Laoghaire.	

6.3

Faisnéis oidhreachta, suirbhéanna agus fardail atá cothrom le dáta agus ar féidir teacht orthu go héasca

Bearta		Torthaí
6.3.1	Ar aon dul le Straitéis Náisiúnta na Sonraí Oscailte (2017-2022), na suirbhéanna agus na fardail oidhreachta geospásúla atá ag Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin cheana a dhigitú agus a chur ar fáil do HeritageMaps agus do Stór Sonraí Oscailte Dublinked.	<p>✓ Faisnéis a bhfuil fáil éasca ag an bpobal uirthi agus a chuireann bonn faoi straitéisí, pleananna agus clár Chomhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin.</p>
6.3.2	Tacú le nuashonrú Thionscadal GIS Seandálaíochta Chontae Bhaile Átha Cliath agus an imleabhair den tsraith Buildings of Ireland a bhaineann le Bruachbhailte agus Contae Bhaile Átha Cliath.	
6.3.3	Iniúchadh Oidhreachta Geolaíche Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin a chur ar fáil mar leabhar inrochtana agus sainnithint a dhéanamh ar bhealaí eile a d'fhéadfaí iniúchtaí agus suirbhéanna eile a dhéanamh inrochtana do spriocphobal níos mó.	
6.3.4	Suirbhéanna ar ghnéithe tírdhreacha deartha agus gnéithe oidhreachta tógtha a bhfuil tábhacht stairiúil leo i spásanna oscailte agus i bpáirceanna a chur i dtoll a chéile/a nuashonrú.	

07 Tús luath, fiosrach ar feadh an tsaoil

An ghlúin nua a spreagadh, agus iad a choinneáil spreagtha

7.1

Spéis san oidhreacht a spreagadh agus naisc láidre le háit a chothú i measc na n-óg.

Bearta		Torthaí
7.1.1	Comhoibriú le gníomhaireachtaí náisiúnta oidhreachta atá ag plé cheana féin le curaclaim scoile, chomh maith le téamaí chlár oidhreachta Chomhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin a chur ar aon dul leis na curaclaim Staire, Tíreolaíochta agus OSIE sa bhunscoil, sa tsraith shóisearach agus sa tsraith shinsearach.	 Acmhainní agus clár staire áitiúla atá curtha in oiriúint do dhaoine óga i nDún Laoghaire-Ráth an Dúin.
7.1.2	Scoileanna a nascadh leis an gClár Oidhreachta i Scoileanna agus comhoibriú le hIonad Oideachais na Carraige Duibhe ar shuirbhéanna múinteoirí, soláthar acmhainní le haghaidh oiliúint múinteoirí agus gníomhaíochtaí/turais atá ábhartha agus áitiúil.	
7.1.3	Leathanach do pháistí a chur suas ar láithreán gréasáin na hOifige Oidhreachta.	

7.2

Foghlaim ar feadh an tsaoil a chumasú

Bearta		Torthaí
7.2.1	A chinntiú go mbeidh an plean á chur chun feidhme ar bhealach atá i gcomhréir leis an gCreat Náisiúnta um Rannpháirtíocht Leanaí agus Daoine Óga i gCinnteoireacht (2021)	<p>✓ Dea-chleachtas agus rannpháirtíocht leanúnach i bhforbairt clár.</p> <p>✓ Cuireadh chun iniúchadh a dhéanamh ar oidhreacht ar bhealaí éasca, tacaíocht dóibh siúd atá ag lorg eolas níos mionsonraithe..</p>
7.2.2	A chinntiú go mbíonn na cláir agus na tionscnaimh rannpháirtíochta oidhreachta mealltach do gach glúin -- iniúchadh a dhéanamh ar choincheap “an réamhbhlaiste”, i.e. triail a bhaint as rud éigin nua.	
7.2.3	Comhoibriú chun deiseanna foghlama ar feadh an tsaoil a fhorbairt i réimse na hoidhreachta agus oiliúint dhigiteach a sholáthar le tacú leo sin.	

7.3

Comhoibriú agus comhroinnt scileanna a chumasú

Actions		Outcomes
7.3.1	Líonra Oidhreachta Contae a chur ar bun, trína bhféadfar nuacht agus smaointe a chomhroinnt.	<p>✓ Bealaí do dhaoine atá ag tabhairt faoi thionscadail agus gníomhaíochtaí oidhreachta eolas a chomhroinnt, amhail an méid atá foghlamtha acu, na rudaí a oibríonn go maith, agus an chaoi ar féidir le daoine eile a bheith páirteach.</p>
7.3.2	Éascaíocht a dhéanamh ar fhoghlaim/chomhroinnt scileanna traidisiúnta a bhaineann leis an oidhreacht thógtha, mhuirí agus nádúrtha.	
7.3.3	Leas a bhaint as Seachtain Náisiúnta na hOidhreachta chun tionscadail taighde staire áitiúla atá faoi stiúir an phobail agus tionscadail a fuair Deontas Oidhreachta Pobail ó Chomhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin a thaispeáint .	

Na daoine a rinne a gcion ar son an phlean

Tá buíochas ag dul do gach duine a chuir a gcuid ama, smaointe agus saineolais ar fáil le linn an phróisis rannpháirtíochta ó Eanáir go Meitheamh 2021:

Gabhaimid ár mbuíochas leis na 72 duine a d'fhreastail ar na ceardlanna nó a rinne aighneachtaí ar líne.

Táimid thar a bheith buíoch freisin de na 39 grúpaí agus eagraíochtaí a chuir ionadaithe chuig ceardlanna nó a rinne aighneachtaí ar líne/i scríbhinn, lena n-áirítear:

Craobh Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin de Chumann Airtritis na hÉireann

Cumann na Staraithe Luamhaireachta

Beckett i gCarraig an tSionnaigh, cuid de Pharóiste na Tulaí, le Cumann Pobail agus Fiontair Cheantar Charraig an tSionnaigh, le tacaíocht ó Chlub Staire Áitiúla Charraig an tSionnaigh

Cumann na Carraige Duibhe

Cumann Caomhnaithe Chuan Bhlóic

Coiste Bailte Slachtmhara Chábán tSile

Cumann Áitritheoirí Pháirc Clarinda

An Coiste um Chaomhnú agus Cothabháil Eaglais agus Reilig Ársa Chill Iníon Léinín

Crann (Tionscadal Easy Treesie)

Comhairle Pobail Dheilginse

Grúpa Staire Dheilginse, Chill Iníon Léinín agus Thailte an Mhápasaigh

Grúpa Staire Áitiúla Leabharlann Dheilginse

Bailte Slachtmhara Dheilginse

Cumann Staire Bhuirg Dhún Laoghaire

Cumann Áitritheoirí Dhún Laoghaire Láir

Fóram Comhtháthaithe Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin

Bailte Slachtmhara Dhún Laoghaire

Cumann Thionscadal Athchóirithe Bhád Tarrhála Dhún Laoghaire

Ealaíona Ilchultúrtha Éigse Laoghaire / an Coiste Comhairleach um Bainistíocht Thearmann Dúlra Bhaile an Bhóthair (An Taisce)

Cumann Chairde Thúr an tSeoighigh

Club Staire Áitiúla Charraig an tSionnaigh

Stigh Lorgan Stairiúil ar Facebook

Coinnigh Éire ar Oscailt

Cumann Staire Áitiúla Chill Mochuda agus Stigh Lorgan

Cumann Áitritheoirí Chill Tiarnáin agus Ghleann na Muc

Foras Muirí na hÉireann

Ceantar Slachtmhar Shráidbhaile Bhaile na Manach

Cumann Áitritheoirí Montpelier

Mothertongues

Cumann Sealgaireachta Beacán na hÉireann

Comhairle Náisiúnta na nDall

Músaem Muirí Náisiúnta na hÉireann

Calafoirt, san Am atá thart agus san Am i Láthair

Cosain Páirc Mharlaí

Cumann Staire Ráth Michíl

Coiste Cuimhneacháin RMS Leinster

Seanchill ag Gníomhú ar son Domhan Glas

Club Rámháochta Mhichíl

Tionscnamh Sráidbhaile Áth an Ghainimh

Buíochas le baill Ghrúpa Stiúrtha an Fhórait Oidhreachta Contae as an treoir agus comhairle a chur siad ar fáil agus an plean seo a ullmhú.

Baill Ghrúpa Stiúrtha an Fhórait Oidhreachta Contae, 2021

An Clr. Marie Baker, Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin, Cathaoirleach an Choiste um Beartas Straitéiseach Pobail, Cultúir agus Folláine (Cathaoirleach)

Ruth Barry, Ceann Margaíochta, an Institiúid Ealaíne, Deartha agus Teicneolaíochta

Gerard Bourke, Ailtire Sinsearach, Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin

An tOllamh Joanna Bruck, Ceann Scoil na Seandálaíochta, an Coláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath

An Clr. Emma Blain, Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin

Pádraig Clancy, Fáilte Éireann

An Clr. Michael Clarke, Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin

Niamh Collins, Oifigeach Cartlainne agus Oidhreachta, Coimisinéirí Soilse na hÉireann

Julie Craig, Oifigeach Caomhnaithe, Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin

Nigel Curtin, Leabharlannaí Staidéar Áitiúil, Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin

Terry Doherty, Éiceolaí Rannóige, an tAonad Measúnaithe Éiceolaíoch, an tSeirbhís Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra

Clodagh Duffy, Bainisteoir Áineasa, Coillte/ Comhpháirtíocht Sléibhte Bhaile Átha Cliath

Margaret Dunne, Caisleán agus Ionad Oidhreachta Dheilginse

An Dr. Susan Gibney, Stiúrthóir, Ionad Oideachais na Carraige Duibhe

An Dr. Clare Glanville, Geolaí Sinsearach, Geo-Oidhrecht agus Pleanáil, Suirbhéireacht Gheolaíochta na hÉireann

Rebecca Jeffares, An Taisce

An Clr. Tom Kivlehan, Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin

David Lawless, Oifigeach Turasóireachta, Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin

An Clr. Hugh Lewis, Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin

An Clr. Lettie McCarthy, Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin

Louise McGauran, Pleanálaí Sinsearach Feidhmiúcháin, Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin

Helena McGorman, Stiúrthóir Sinsearach Feidhmiúcháin Páirceanna, Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin

Anthony McNamara, Oifigeach Aeráide, Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin

Anne Murray, Oifigeach Bithéagsúlachta, Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin

Síne Nic an Ailí, Conradh na Gaeilge

Siobhán Nic Gaoithín, An Rannóg Forbartha Pobail agus Cultúir, Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin

An Clr. Dave Quinn, Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin

Kenneth Redmond, Oifigeach Ealaíon, Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin

Jochen Romstedt, Leas-Uachtarán, an Músaem Muirí Náisiúnta

Geraldine Stout, an tSeirbhís Náisiúnta Séadchomharthaí

Ciara Scully, Fáilte Éireann

Georgina Sweetnam, Seirbhísí Cartlainne, Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin

Genevieve Whitfield, Bainisteoir Oidhreachta agus Imeachtaí, Eastát Airfield

Comhordaitheoir an Phlean Oidhreachta: Deirdre Black, Oifigeach Oidhreachta, Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin